

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

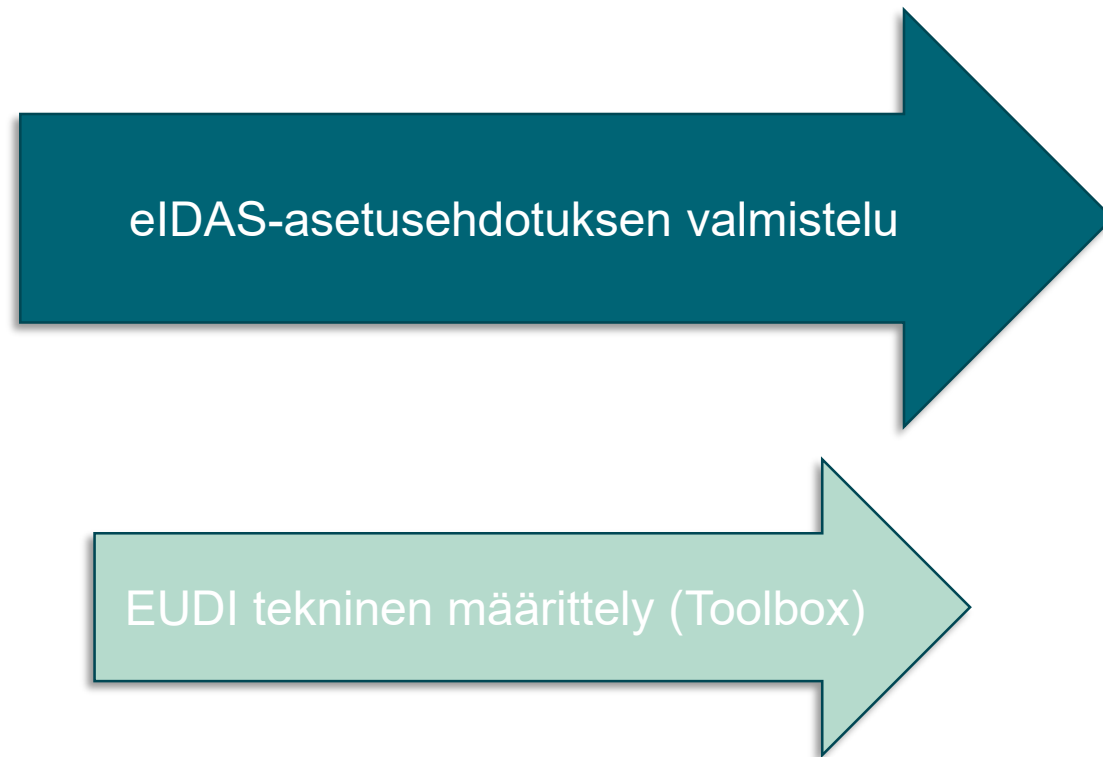
eIDAS-asetuksen ja Toolbox valmistelun tilannekatsaus

LAURA KOLINEN, ERITYISASIAANTUNTIJA
HETU-HANKKEEN JOHTORYHMÄN KOKOUS
27.9.2022

Mistä eIDAS-asetuksen uudistuksessa on kyse?

- EU:n eIDAS-asetus koskee nyt ja myös jatkossa sähköistä tunnistamista ja sähköiseen asiointiin liittyviä luottamuspalveluita sisämarkkinoilla.
- Asetuksen uudistuksen kärki on yhteinen eurooppalaisen digitaalisen identiteetin (EUDI) lainsäädäntökehikko.
 - Käytännössä eurooppalaisessa digitaalisessa identiteetissä on kyse lompakkosovelluksesta.
 - Lompakkosovellukset olisivat asetuksen mukaan sähköisen tunnistamisen välineitä, mutta myös luottamuspalvelut kytkeytyisivät niihin vahvasti.
- Asetuksen piiriin otetaan tietyiltä osin myös asiointi yksityisen sektorin palveluissa.
- Jo olemassa olevaa sähköisen tunnistamisen järjestelmien ilmoittamista koskevaa sääntelyä kehitetään.
- Useita uusia luottamuspalveluja lisätään asetuksen soveltamisalaan ja nykyisten luottamuspalvelujen vaatimuksia yhdenmukaistettaisiin EU-tasolla.

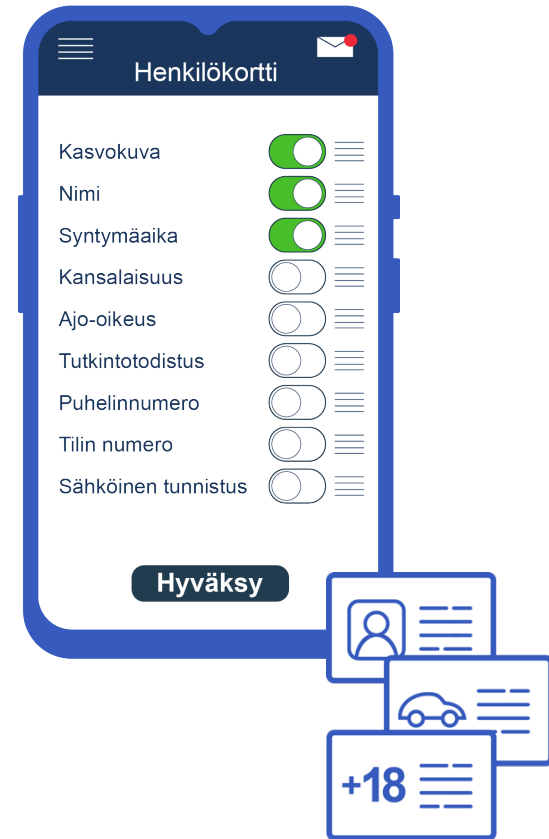
Valmistelun kokonaiskuva

- Eurooppalaisen digitaalisen identiteetin valmistelua tehdään samanaikaisesti kahdella tasolla:
 - Lainsäädäntö
 - Tekninen määrittely
- Asetusehdotus asettaa reunaehdot tekniselle määrittelylle.
 - Lopulta muodostavat kokonaisuuden.
- Asetusehdotus on teknistä määrittelyä laajempi.

Mitä lompakkosovellus mahdollistaa?

- Lompakkosovelluksen käyttäjiä voisivat olla sekä henkilöt että yritykset.
- Lompakkosovelluksen käyttäjän olisi mahdollista rajat ylittävässä asiointissa:
 - tunnistautua eli osoittaa henkilöllisyytensä sähköisesti
 - näyttää itseään koskevia henkilötietoja ja todistuksia, kuten iän, ajo-oikeuden tai tutkintotodistuksen
 - tehdä sähköinen allekirjoitus

Mitä lompakkosovellus mahdollistaa?

- Asetus edellyttäisi, että jokaisessa jäsenvaltiossa tarjotaan vähintään yksi lompakkosovellus.
 - Lompakkosovellus voisi olla sekä julkisen että yksityisen sektorin tuottama.
- Lompakkosovellukselle halutaan mahdollistaa laaja käytettävyys yhteiskunnan palveluissa niin julkisella kuin yksityisellä sektorilla.
 - Osittain asetus velvoittaisi asiointipalveluita mahdollistamaan lompakkosovelluksen käytön palveluissaan.
- Käyttäjän näkökulmasta lompakkosovelluksen käyttö olisi kuitenkin vapaaehtoista.

Yksilöllinen ja pysyvä tunniste

- Lainsäädäntöehdotuksen mukaan jatkossa henkilöistä tunnistamisen yhteydessä välitettävään minimidatasettiin tulisi tietyissä tilanteissa sisällyttää yksilöllinen ja pysyvä tunniste.
 - Tähän asti on edellytetty *mahdollisimman* pysyvää tunnistetta.
- Ehdotus liittyy siihen, että käytännön tasolla on ollut haasteita päästä käyttämään toisen jäsenvaltion julkisia sähköisiä palveluita toisen jäsenvaltion ilmoittamalla tunnistusmenetelmällä.
 - Tämä johtuu siitä, että viranomaispalvelut on rakennettu kansallisen identiteetin (henkilötunnuksen) varaan.
 - Ilman yksilöllistä ja pysyvää tunnistetta ei voida varmistaa esimerkiksi sitä, onko sama henkilö jo aiemmin asioinut viranomaisessa.

EU:n lainsäädäntöehdotus on tervetullut

- Suomi on suhtautunut yleisesti positiivisesti annettuun lainsäädäntöehdotukseen.
- Eurooppalaisia lompakkosovelluksia koskeva lainsäädäntöehdotus ja sen tavoitteet vastaavat monilta osin sitä, mitä Suomi tavoittelee jo kansallisella tasolla.
 - Kustannusten ja kehitystyön päällekkäisyyden välttämiseksi kiinnitetään erityistä huomiota kansallisen työn yhteensovittamiseen EU-valmistelun kanssa.
- Peräänkuulutamme valmistelussa:
 - Henkilöiden parempaa kontrollia omiin tietoihinsa
 - Lompakkosovelluksen korkeaa turvallisuustasoa
 - Nykyisten ja uusien liiketoimintamallien mahdollistamista
 - Lompakkosovelluksen laajaa käytettävyyttä yhteiskunnan palveluissa

Suomi vaikuttaa aktiivisesti lainsäädännön ja teknisten vaatimusten valmisteluun EU:ssa

- EU:ssa asetusta valmistellaan neuvoston teletyöryhmässä
 - Asetuksen käsittely aloitettiin syksyllä 2021 ja se on ollut aktiivista siitä lähtien.
- Tällä hetkellä valmistelussa on tunnistettu muutamia keskeisimpiä kysymyksiä, joista erityisesti käydään keskustelua.
 - Näitä ovat esimerkiksi lompakkosovellukselta edellytettävä varmuustaso, lompakkosovelluksen asema suhteessa sähköisiin tunnistusvälineisiin sekä yksilöllinen ja pysyvä tunniste.
- Käymme aktiivista vuoropuhelua valmistelun eri forumeilla EU:ssa ja teemme yhteistyötä muiden jäsenvaltioiden kanssa.
 - Kansallisen toteutustyön myötä meille on kertynyt arvokasta tietoa toimivan lainsäädännön rakennuspalikoista ja yhteensovittamisen tarpeista sekä uusista teknologioista.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

VM.FI | @VMUUTISET